

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἀριθμός φύλλου 276

1 Μαΐου 2010

Ἡ προίκα τῆς καχυποψίας

ουλεύω μέσα μου, μέ λαχτάρα ἀκοίμητη, τά ὁράματα, τά δειλά καί-παράλληλα-τά τολμηρά ἀνοίγματα, τίς ἀπανωτές ἀγωνίες, τίς χαρές καί τίς ἀπογοπεύσεις, πού συνοδεύουν στήν πορεία τους τοὺς ἀνθούς τῆς νειότης. Τόν παλμό τῆς εὐτυχίας τους, τόν βιώνω σά λάμψη ἐλπίδας. Τό σκυθρώπασμα τοῦ προσώπου τους τό ἀποθηκεύω μέσα μου σάν κατακάθι ἀγωνίας. Δέ σχεδίασα καί δέ θά σχεδιάσω ποτέ, γιά τόν ἑαυτό μου, τό ρόλο τοῦ τιμητῆ ἢ τήν περιπέτεια τοῦ κοινωνικοῦ ἀναμορφωτῆ. Περπατάω στούς δρόμους τῆς σύγχρονης ζωῆς, κάτω ἀπό τά σύννεφα τῶν διαδοχικῶν καταιγίδων. Μερίζομαι, μέ τοὺς διπλανούς μου, τήν περιπέτεια. Καί ἀντιπροσφέρω, στό δικό τους στεναγμό, τόν ἀνασασμό τῆς δικῆς μου ἀγωνίας. Μέ τό φόρτο αὐτῆς τῆς ἐμπειρίας, πού τή διογκώνει καί τήν ἐπιβαρύνει ἡ προβληματική καθημερινότητα, τολμῶ νά ἐμπιστευτῶ στή φάλαγγα τῆς ἐφηβικῆς ζωτικότητας, τό μνημόνιο τῆς πολυχρόνιας ὁδοιπορίας μου καί τά μαζέματα ἀπό τόν πλούσιο καί φανταχτερό ἀγρό τῆς σύγχρονης, ἀπεριόριστης, ἀλλά-θά τό πῶ-τυφλῆς εὐμάρειας.

Φίλοι νέοι, διάδοχοί μας στή χαρά καί στή θλίψη, τό πλήρωμα τῆς καρδιάς, τό γοητευτικό καί ἀποτελεσματικό θησαύρισμα τῆς ὑπαρξης, δέν εἶναι ὁ φόρτος τῶν ὑλικῶν ἀγαθῶν. Εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἡ κοινω- νία τῶν ψυχῶν, ἡ ταύτιση τῶν ὁραμάτων, ὁ συντονισμός τῶν βηματι- σμῶν, στή διαδρομή τῆς μεγάλης περιπέτειας, πού βιώνεται καί ἱστορεῖ- ται μέ τή συμβολή τῆς προσωπικῆς μας ὑπευθυνότητας. Δικοί μας οἱ σχεδιασμοί, δικά μας τά ἀθλήματα, δικές μας οἱ νίκες, δικά μας τά λάθη. Ἡ παρουσία, ὅμως καί ἡ συνάθληση τῶν ἀγαπημένων προσώπων, τό γλυκό σκίρτημα τῆς καρδιάς τους, νοηματίζει διαφορετικά τή ζωή μας καί καταξιώνει δυναμικά τοὺς ἀγῶνες μας.

Σύνδρομο τῆς ἐποχῆς, πού κατατίθεται μπροστά σας, σάν μοναδικό Σἀπόκτημα τῆς νεωτερικότητας, εἶναι ὅτι ἡ ἀγάπη ταυτίζεται ἀπό- λυτα μέ τή σεξουαλικότητα. Καί ὁδηγία-κατά τό τεκμήριο τῆς διαφήμι- σης, ἀλάθητη-εἶναι ἡ ὅσο τό δυνατό πρῶιμότερη ἐπίδοση καί ἡ πληρέ- στερη δοκιμή τῶν εὐεργετημάτων της. Ὁ ὀρίζοντας, ὅπως σᾶς παρου- σιάζεται, πρέπει νά εἶναι πάντοτε ἀνοικτός. Ἡ ἐλευθερία σας ἀδέσμευ- τη καί ἀπεριόριστη. Οἱ προτιμήσεις σας, σταθερές ἢ ἐπιπόλαιες, ἐπι- λογές τῆς κάθε στιγμῆς καί ἀνταποκρίσεις τῆς στιγμιαίας ἐπιθυμίας.

Αὐτά εἶναι τά συνθήματα, πού πέφτουν στό παζάρι τῆς σύγχρονης Ακουλτούρας. Πού σαλπίζουν ἀπό τά ὀρθάνοιχτα παράθυρα τοῦ τηλεοπτικοῦ πανηγυρισμοῦ. Πού παραδίνονται, ὡς ἐκουγχρονησιμένα μαθήματα, ἀπό τή νομενκλατούρα τῆς παραπλάνησης. Τό καυτό, ὡστό- σο, ἐρώτημα, πού ἀνακύπτει, ὄχι ἀπό τή «σεξουαλική διαπαιδαγώγηση», ἀλλά ἀπό τήν ὀδυνηρή ἐμπειρία τῆς καθημερινότητας, οὔτε προβάλλε- ται, οὔτε σχολιάζεται. Καί τό ἐρώτημα εἶναι, ἂν στό σχῆμα αὐτό τῆς ἀσύδοτης ἐλευθερίας, τῆς πρόσκαιρης ἐπιλογῆς καί τῶν πολλαπλῶν, διαδοχικῶν ἐναλλαγῶν, λειτουργεῖ ἡ ἀγάπη. Ἄν πληροῦται ἡ καρδιά ἀπό τή βεβαιότητα τῆς γνήσιας καί ἀποτελεσματικῆς διασύνδεσης. Ἄν οἱ βηματισμοί ταυτίζονται καί τό ἀγαπητικό σκίρτημα δείχνει νά ἐπεκ- τείνεται σ' ὅλο τό μήκος τοῦ βίου καί νά λειτουργεῖ, ἀκόμα καί πέραν τοῦ τάφου.

Ηδειγματοληψία τῆς ἐποχῆς μας δίνει τίς πιό ἀπαισιόδοξες στατι- στικές, πού διάβασαν οἱ αἰῶνες. Τά νέα παιδιά, ὀλοένα καί σέ

πρωϊμότερες στιγμές, δημιουργοῦν δεσμούς καί καταθέτουν, ὁ ἕνας στὸν ἄλλο, τὴν ὑπόσχεση, ὅτι ἡ συμπορεία τους θά εἶναι «διά βίου». Καί πρὶν τό λυκόφως σκιάσει τὸν ὀρίζοντα, οἱ ὑποσχέσεις προδίδονται καί οἱ δεσμοὶ κατακομματιάζονται. Τό παράπονο κάθεται στήν καρδιά. Καί ἡ ὑποψία, γιά τό ἐνδεχόμενο μιᾶς δεύτερης ἀποτυχίας, γίνεται τό σταθερό, πνικτικό κλίμα τῆς ψυχῆς. Καί ὅταν ἡ ἀποτυχία δέν εἶναι μόνο μιὰ ἢ δύο ἢ τρεῖς, ἀλλά διαδοχικές καί συντριπτικές, ἡ ὑπαρξη χάνει τή ζωτικότητα της καί παραδίνεται στήν κατάθλιψη. Δέν εἶναι τυχαῖο σύμπτωμα, ἡ διαπιστωμένη κατάθλιψη μεγάλου μέρους τῆς σύγχρονης νεότητας. Τό καταθέτουν οἱ στατιστικές. Τό ἐπεξεργάζονται οἱ ψυχίατροι. Τό συναντοῦν μπροστά τους τά νέα παιδιά, πού ἀποτολμοῦν τὴν περιπέτεια τοῦ σχήματος τῆς «σεξουαλικῆς ἀπελευθέρωσης».

Η ἀγάπη, φίλοι μου νέοι, δέν εἶναι πουκάμισο, πού τό ἀλλάζει κα-
νεῖς κατά τίς ἀπαιτήσεις τῆς μόδας ἢ κατά τίς ἀνάγκες τῆς σ-
τιγμῆς. Εἶναι ἡ ἴδια ἡ καρδιά, πού προσφέρεται καί θυσιάζεται, δημι-
ουργώντας στέρεο δεσμό, ἱκανό νά φωτίσει καί νά θερμάνει ὁλόκληρη
τὴν ἐπίγεια διαδρομὴ καί νά γράψει ἱστορία προσφορᾶς καί συναν-
τίληψης. Ἡ ἀγάπη δέ διακόπτεται στίς στιγμές τῆς θύελλας καί στίς
διαβάσεις τοῦ τρόμου. Καί δέν προδίδεται, ὅταν τά φανταχτερά συνα-
παντήματα ξεγελοῦν μέ τίς διαφημίσεις τῆς πλασματικῆς ἀναβάθμισης
τῆς εὐμάρειας καί τῆς εὐτυχίας. Εἶναι θησαύρισμα καί τύπωμα ψυχῆς.
Εἶναι ὁ πλοῦτος τῆς ὑπαρξης, πού δέν κομματιάζεται καί δέ διασπείρε-
ται στοὺς πέντε ἀνέμους τῆς σεξουαλικῆς ἐπιπολαιότητας.

Σᾶς σκέφτομαι, φίλοι μου νέοι καί σᾶς παρακολουθῶ νοερά κατά τίς
ὥρες τῶν ἀμφιβολιῶν σας καί τῶν ἐπιλογῶν σας. Καί, σά νά σᾶς
ἔχω μπροστά μου, σᾶς ἐμπιστεύομαι τὴν ἀγωνία μου καί τό ἐρώτημά
μου: Ἄν στήν ἐφηβικὴ διαδρομὴ σας, ἀποδεχτήκατε τά συνθήματα τῆς
ἐλεύθερης σεξουαλικότητας καί χτίσατε τὴν πρώτη καί τὴ δεύτερη καί
τὴν πολλοστή στέγη τῆς κοινωνίας καί τῆς ἀγάπης, θά διατηρεῖτε τὴν
καθαρότητα τοῦ μυαλοῦ καί τὴν ἀκεραιότητα τῶν αἰσθημάτων, γιά νά
οἰκοδομήσετε τό ἰσόβιο παλάτι τῆς εὐτυχίας σας; Θά μπορέσετε νά
ἐμπλουτίσετε καί νά θερμάνετε τὴν καθαρὴ καί πλούσια ἐστία τῆς

«Τά τῆς Ἐκκλησίας ἀποίμαντα» (β)

Αποτυχημένες καί προκλη-
τικά ὑποπτες χαρακτηρί-
ζονται, ἀπό ὅλους τοὺς ἀ-
μερόληπτους σχολιαστές,
οἱ κινήσεις τοῦ Ἀθηνῶν
Ἱερώνυμου στά μολυσμένα λασπό-
νερα τῆς ὑπόθεσης Παντελεήμονα
Μπεζενίτη. Προδίδουν τὴν ἐνεργο-
ποίηση καί τὴν ἔντονη διακίνηση
μυστικῆς σκοπιμότητας. Δίκτυο
κρυφοῦ διαπραγματευτικοῦ διαλό-
γου μεταξύ τῆς Συνοδικῆς Δικαστι-
κῆς καθέδρας καί τοῦ ἐδώλιου τῆς
βαρεῖᾶς ἐνοχῆς. Πλέγμα συσκότι-
σης, προστατευτικό τοῦ διάστικτου
μανδύα συγκάλυψης καί ἀπόκρυ-

ψης τῶν βαρύτατων, ἐκατέρωθεν,
ἀνομιῶν.

Ποιός θὰ περίμενε, ὅτι ὁ βα-
ρὺς ρόπος τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας
θὰ συρόταν ἐκβιαστικά, μέ τὴν
πρωτοβουλία καί τὴν εὐθύνη τοῦ
προκαθήμενου τῆς ἄλλοτε βασι-
λεύουσας καί στά Συνοδικὰ ἔδρανα
τῆς πρώτης Ὁρθόδοξης καθέδρας,
γιά νά ἀφήσει καί ἐκεῖ τά στίγματα
τῆς διαφθορᾶς καί τῆ σφραγίδα τῆς
ἀλλοίωσης τοῦ ἐπισκοπικοῦ ἥθους;

Ὁ Πατριάρχης μας Βαρθο-
λομαῖος, ἀνήσυχος καί ἀχόρταγος
στήν προσπάθειά του νά στερεώ-
σει δεύτερο Παπικό πρωτεῖο στίς

ἀγάπης, πού θὰ πλημμυρίσει τίς καρδιές τῶν παιδιῶν σας καί θὰ ἀνα-
δείξει σᾶς, τοὺς γονιοὺς, ἥρωες τοῦ μεγάλου ἀθλήματος, τῆς διά βίου
προσφορᾶς καί τῆς χαρισματικῆς αὐτοθυσίας; Ἡ μήπως, φορτισμένοι
μέ τίς παλιές σας ἐμπειρίες, θὰ βολοδέρνετε στό σκοτάδι καί θὰ ἐπεξερ-
γάξετε, ἀδιάκοπα καί ἀθέλητα, τίς βιωμένες πικρίες καί τίς καχυποψίες,
ὅτι ἡ θύελλα, πού ἀφάνισε τό χτεσινό δεσμό, μπορεῖ νά περάσει καί
σήμερα καί νά γκρεμίσει τό σημερινό ἀνάκτορο τῆς ἀγάπης καί τῆς
εὐτυχίας;

ἀκτές τοῦ Βοσπόρου, θεώρησε κατάλληλη τή στιγμή καί πρόσφορη τήν πρόκληση νά λειτουργήσῃ ὡς ὁ ἀνώτατος καί ἀδιαμφισβήτητος δικαστής τῆς Οἰκουμενικῆς Ὁρθοδόξιας, ἐκφέροντας, δικαιωματικά, τήν τελική, ἀμετάκλητη, κρίση στήν ὑπόθεση Μπεζενίτη. Καί νά ὑπογραμμίσῃ, μέ τήν παρέμβασή του αὐτή, τήν ἀπαρασάλευτη(!) ὑπερεξουσία του.

Τό λάθος του, μέγιστο. Ἡ ἐπιχείρησή του, τραγική. Ρυμούλκησε τό ὑπέρβαρο βυτίο τοῦ Ἀττικοῦ ἡθικοῦ ρύπου στό ἱστορικό ὑπόλειμμα τοῦ Ὁρθόδοξου μεγαλείου. Καί προσπαθεῖ, τώρα, νά ἐξαργυρώσῃ τό ἀποκρουστικό ἀπόκτημά του μέ τήν ὑπό ἀμφισβήτηση, δόξα τοῦ Πρωτείου.

Τό πῶς θά ἐξελιχθεῖ τό ἐγχείρημα καί ποιά θά εἶναι τά κέρδη, θά τό δείξει ὁ χρόνος.

Ἐκεῖνο, πού θεωρῶ χρέος μου νά ὑπομνηματίσω καί νά ὑπογραμμίσω, τούτη τήν ὥρα, εἶναι ὅτι ὁ Πατριάρχης, μέ τήν παρέμβασή του, ζημίωσε τό θεολογικό καί τό διοικητικό του προφίλ καί ἐμφανίστηκε στήν ἐξέδρα τῆς διορθόδοξης προβολῆς ὡς διεκδικητής προνομίων, πού δέν τοῦ τά παρέχει ἡ Ἱεροκανονική Τάξη καί δέν τά ἐπαληθεύει ἡ ἱστορία.

1. Τό δικαίωμα τοῦ «ἐκκληίου».

Στό ἐπίσημο ἀνακοινωθέν,

πού ἐξέδωσε τό Πατριαρχεῖο στίς 17 Φεβρουαρίου 2010, διαβάζουμε: «Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπίσημου Ἀνακοινωθέντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπό ἡμερομηνίαν 12ης Φεβρουαρίου 2010, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τήν πρός τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον ἐκκλητον προσφυγῇ τοῦ καταδικασθέντος εἰς ἐκπτώσιν ἀπό τοῦ θρόνου αὐτοῦ καί καθαίρεσιν Μητροπολίτου Ἀττικῆς Παντελεήμονος, ἀνακοινοῦνται τά ἀκόλουθα:

1. Τό Οἰκουμενικόν Πατριαρχεῖον δέχεται ἐκκληίτους προσφυγᾶς καταδικασθέντων ἀρχιερέων βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων, ὡς οἱ 9ος καί 17ος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καί ὄχι ἀπλῶς καί μόνον ἐπὶ τῇ βάσει νόμων οἰουδιήποτε κράτους.

Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀναφαίρετον κανονικόν δικαίωμα αὐτοῦ, τό ὁποῖον οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νά ἀμφισβητήσῃ, ἤσκησε δέ τοῦτο καί εἰς τήν περίπτωση τῆς ὡς ἄνω προσφυγῆς, ἡ ὁποία, ἐκτός τῶν μνημονευθέντων ἱερῶν κανόνων, ἐστηρίζετο καί εἰς σχετικόν νόμον τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους...».

Ἐπικουρικά, σέ στήριξη αὐτῆς τῆς διατύπωσης τοῦ ἐπίσημου Πατριαρχικοῦ ἀνακοινωθέντος, ὁ πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Τσέτσης ὑπογράμμισε: «...Τό "ἐκκλητον" οὔτε Φαναριωτικῆς ἐμπνεύσεως "κατασκευάσμα" εἶναι, οὔτε τό Αὐτοκέφαλο τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας προσβάλλει, οὔτε συνιστᾷ παρέμβασηστά τοῦ οἴκου τῆς, οὔτε δέ ἀσκεῖται προ-

κειμένου να προβληθεῖ τό γόητρο τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καί ἐπεκταθοῦν τὰ "λεγόμενα κυριαρχικά του δικαιώματα" στήν Ἑλλάδα. Τό "ἐκκλητο" εἶναι ἓνα θεσμικό προνόμιο, τό ὁποῖο παρεχώρησε στήν Ἐκκλησία Κωνσταντινουπόλεως ἡ Δ' Οἰκουμένη Σύνοδος (451), μέ τούς 9ο καί 17ο κανόνες της, προκειμένου ἡ Πρώτη τῆς Ὁρθοδοξίας Καθέδρα νά ἀποφαινέται ἀμετάκλητα ὡςάκις ἀναφύονται διαφορές μεταξύ Ἐπισκόπων καί τῆς προϋσταμένης ἐκκλησιαστικῆς τους Ἀρχῆς (τήν ἐποχή ἐκείνη τῶν Ἐξάρχων καί τῶν Μητροπολιτῶν), καί νά ρυθμίζει ἔκτακτες ἀνάγκες καί καταστάσεις. Καθώς ἀποφαίνεται ὁ σχολιαστής τῶν Ἱ. Κανόνων Ματθαῖος Βλάσταρις, "τῷ Κωνσταντινουπόλεως προέδρῳ, ἕξεστι καί τάς ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις γινομένης ἀμφισβητήσεις ἐπιτηρεῖν καί διορθοῦσθαι καί πέρας ἐπιτιθέναι ταῖς κρίσεσιν".

2. Σύνοψη τῶν Πατριαρχικῶν ἀρχῶν.

Στή σύντομη αὐτή Πατριαρχική δήλωση καί-κατά προέκταση-στήν ἐπικουρική στήριξη, πού εἰσέφερε ὁ πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Τσέτσης, διαγράφονται καί τονίζονται δυό θεμελιακές ἀρχές, οἱ ὁποῖες προβάλλονται ὡς ὀργανωτικές κατευθύνσεις καί ἐπιταγές τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας.

1. Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο εἶναι τό ἀνώτατο δικαστικό Σῶμα, πού δέχεται τίς τελικές προσφυγές, τό ἐκκλητο, τῶν Ἀρχιερέων, πού δικάζονται καί καταδικάζονται ἀπό τὰ κατά τόπους Ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια. Τό "ἐκκλητον" παραχωρήθηκε γιά νά ἀποφαίνεται ἡ Πρώτη τῆς Ὁρθοδοξίας Καθέδρα τελεσίδικα.

2. «Τοῦτο ἀποτελεῖ κανονικόν δικαίωμα αὐτοῦ, τό ὁποῖον οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νά ἀμφισβητήσῃ».

3. Οἱ αὐθεντικές ἐρμηνεῖες.

Λυπᾶμαι βαθύτατα, πού θά ἀναγκαστῶ νά καταθέσω ἀμφισβήτηση καί ἀντίθετη ἀποψη.

Ἀνατρέχοντας στίς ἐρμηνεῖς τῶν δυό αὐτῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού μᾶς κληροδότησαν ἁγιασμένες προσωπικότητες καί φωτισμένοι Κανονολόγοι, διαπιστώνουμε, πώς οἱ Κανόνες 9 καί 17 τῆς Τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου δέν ὑπηρετοῦν τήν ἀπόλυτη ἐξουσία τοῦ Θρόνου τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ τέτοια ἐρμηνεῖα ἀποτελεῖ παραχάραξη. Μετακίνηση τοῦ κέντρου βάρους τῆς Ἱεροκανονικῆς ὁδηγίας καί παρεμβολή φιλοδοξιῶν, πού ἐκτρέπουν ἀπό τήν ἀποστολική ταπεινότητα στήν κοσμική ἀλαζονεῖα.

Μεταφέρω ἐδῶ κάποια ἀποσπάσματα ἀπό τίς χαρισματικές ἐρμηνευτικές προσεγγίσεις στούς δυό αὐτούς Ἱερούς Κανόνες. Καί πι-

στεύω, πώς οί ἀναγνώστες μου θά διακρίνουν τήν παραχάραξη.

Ὁ Βαλσαμώνας, Κανονολόγος τοῦ ἰβ' αἰώνα, ἐρμηνεύει:

«Εἰ κληρικός ἔχει ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, ἢ καθ' ἑτέρου ἐπισκόπου, τὰ τῆς ὑποθέσεως ἐξετασθήσονται παρά τῷ μητροπολίτῃ τῆς ἐπαρχίας. Εἰ δέ κατὰ μητροπολίτου ἔχει ἀγωγὴν ἐπίσκοπος, ἢ κληρικός τοῦ μητροπολίτου, διορίζεται ὁ κανὼν δικάζειν τὴν ὑπόθεσιν, ἢ τὸν ἑξαρχον τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως».

Στό ἴδιο κείμενό του, ὁ ἐρμηνευτής Βαλσαμώνας, προσδιορίζει μέ σαφήνεια, ποιὸς εἶναι ὁ ἑξαρχος τῆς διοικήσεως, πού-κατὰ τὴν ἐποχὴ τῆς διατύπωσης τῶν σχετικῶν Κανόνων-εἶχε ἰσότιμο μέ τὸν Πατριάρχη δικαίωμα ἐκδίκασης.

«Ὁ μὲν τοι ἑξαρχος τῆς διοικήσεως ἐστίν, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, οὐχ ὁ ἐκάστης ἐπαρχίας μητροπολίτης, ἀλλ' ὁ τῆς ὅλης διοικήσεως μητροπολίτης. Διοίκησις δέ ἐστίν ἡ πολλὰς ἐπαρχίας ἔχουσα ἐν ἑαυτῇ».

Τὴν ἴδια ἐρμηνεία δίνει καὶ ὁ Ζωναρᾶς:

«Εἰ δέ κληρικοὶ τῷ ἰδίῳ ἐπισκόπῳ "ἐπεγκαλοῦσιν" ἢ ἑτέρῳ, καὶ δίκην ἐνιστῶσι κατ' αὐτοῦ, τοὺς τῆς ἐπαρχίας ἐκείνης ἐπισκόπους καθίζει δικαστάς ὁ κανὼν. Συνιόντες γάρ, ἀκροάζονται τῶν ὑποθέσεων, καὶ ψηφίσονται. Εἰ δέ πρὸς τὸν μητροπολίτην τῆς ἐπαρχίας ἔχει πρᾶγμα, ἡγουν ἀμφιβολίαν τινὰ καὶ δίκην ἐπίσκοπος, ἢ κληρικός, τὸν τῆς διοικήσεως ἐκεί-

νης, παρ' ἢ καὶ οἱ ἀμφισβητοῦντες ἀλλήλοις εἰσὶν, ἑξαρχον, βούλεται ὁ κανὼν διαπητὴν τῆς ὑποθέσεως γίνεσθαι, ἢ τὸν Κωνσταντινουπόλεως ἀρχιεπίσκοπον. Ἐξάρχους δέ τῶν διοικήσεων, τοὺς πατριάρχας εἶναι φασίν, ἄλλοι δέ τοὺς μητροπολίτας».

Ὁ Ἀριστηνός, τρίτος ἐρμηνευτὴς τῆς ἴδιας ἐποχῆς, συμφωνεῖ μέ τοὺς δυὸ προηγούμενους, προσθέτει, μόνο, τὴν παρατήρηση, ὅτι τό προνόμιο νὰ δικάζει ἐκτός ἀπὸ τὸν ἑξαρχο, ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλης, δέ δόθηκε σέ ἄλλο Πατριάρχη.

Ἄν περάσουμε καὶ στὶς ἐρμηνεῖες τοῦ 17ου Ἰεροῦ Κανόνα, πού μᾶς τίς προσφέρουν, μετὰ ἀπὸ βαθεῖα μελέτη καὶ μέ εὐαίσθησία ἀκρίβειας, οἱ ἴδιοι ἐρμηνευτές, θά πάροουμε περισσότερες πληροφορίες, πού θά μᾶς βοηθήσουν νὰ ἀποσαφηνίσουμε τὰ ἐρωτηματικά μας.

Ὁ Ζωναρᾶς, μεταξύ πολλῶν ἄλλων, γράφει:

«...Ὅτε δέ ἐπίσκοπος κατὰ μητροπολίτου αὐτοῦ δίκην ἔχει, τότε τῷ Κωνσταντινουπόλεως ἐππρέπειν τό δικαστήριον. Οὐ γάρ πάντων δέ τῶν μητροπολιτῶν πάντως ὁ Κωνσταντινουπόλεως καθιεῖται δικαστής, ἀλλὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ. Οὐ γάρ δὴ καὶ τοὺς τῆς Συρίας μητροπολίτας, ἢ τοὺς τῆς Παλαιστίνης, καὶ Φοινίκης, ἢ τοὺς τῆς Αἰγύπτου, ἄκοντας ἐλκύσει δικάσασθαι παρ' αὐτῷ. ἀλλ' οἱ μὲν τῆς Συρίας, τῷ τῆς Ἀντιοχείας ὑπόκεινται φόρῳ, οἱ δέ τῆς Παλαιστίνης, τῷ τοῦ Ἱερο-

σολύμων, οί δέ τῆς Αἰγύπτου, παρά τῷ Ἀλεξανδρείας δικάσσονται, παρ' ᾧ καί χειροτονοῦνται, καί οἷς περ ὑπόκεινται».

Ὁ Βαλσαμώνας ἐπικυρώνει:

«... Ἐάν μητροπολίτης ἀδικῇ ἐπίσκοπον αὐτοῦ, παρά τῷ ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ παρά τῷ πατριάρχῃ, τά περὶ τῆς ἐνορίας κριθήσεται...».

4. Οἱ ἰσότιμοι δικαστές.

Καί οἱ τρεῖς σοφοί καί ἱεροπρεπεῖς κανονολόγοι, ἐρμηνεύοντας τοὺς δυό αὐτοὺς Ἱερούς Κανόνες τῆς τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, δέν μιλοῦν γιά κλιμάκωση τῆς δικαστικῆς διαδικασίας. Δέν κάνουν λόγο γιά ἓνα σχῆμα, πού διακινεῖ τό δικαστικό φάκελλο ἀπὸ τό μητροπολίτη τῆς περιοχῆς στὸν ἐξαρχο τῆς διοίκησης καί ἀπὸ αὐτόν στὸν Πατριάρχη τῆς Κωνσταντινούπολης, γιά νά ἐκδικαστεῖ ἐκεῖ σέ τελευταῖο βαθμό. Τό διαζευκτικό σχῆμα τῆς διατύπωσης, (ἢ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλο) κάνει φανερό, ὅτι ὁ Μητροπολίτης, ὁ ἐγκατεστημένος στὴν ἔδρα τῆς ἐξαρχίας καί ὁ Πατριάρχης τῆς Κωνσταντινούπολης εἶναι ἰσότιμοι καί ἰσόκυροι. Καί ὁ μηνυτὴς Ἐπίσκοπος, πού δέν ἔχει ἐμπιστοσύνη στό δικαστή, προϊστάμενό του μητροπολίτη, ἢ πού ἐγείρει δίκη κατὰ τοῦ προϊσταμένου του («κατὰ μητροπολίτου αὐτοῦ δίκην ἔχει») τότε «διορίζεται ὁ Κανὼν δικάζειν τὴν ὑπόθεσιν, ἢ τὸν ἐξαρχον τῆς διοι-

κήσεως, ἢ τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως».

Στὴν περίπτωση, πού οἱ δυό αὐτοὶ Ἱεροὶ Κανόνες θέσπιζαν κλιμακωτὴ ἐκδίκηση, θά ἀποσαφηνίζαν, ὅτι ἡ ἐκδίκηση στό Πατριαρχεῖο δέν εἶναι πρωτόδικη. Ὅτι ἡ διαβίβαση τῆς ὑπόθεσης στὸν Πατριάρχη καί στό, περὶ αὐτόν, δικαστικό σῶμα, εἶναι παραπομπή στό ἀνώτατο καί μεῖζον δικαστήριον.

Μετά ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποσαφήνιση, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ Πατριάρχῃ Βαρθολομαίου καί τῶν συνεργατῶν του, ὅτι «Τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο εἶναι τό ἀνώτατο δικαστικό Σῶμα, πού δέχεται τίς τελικὲς προσφυγές, τό ἔκκλητο, τῶν Ἀρχιερέων», ἐμφανίζεται ἔωλο καί ἀδικαίωτο. Μπορεῖ-γιά τοὺς γνωστοὺς ἱστορικοὺς λόγους-νά τό δέχτηκε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὴν ἐκδοση τῆς Πατριαρχικῆς Πράξης τοῦ 1928, ἀλλὰ ἡ ἀποδοχή αὐτὴ δέν ἀνταποκρίνεται καί δέν εὐθυγραμμίζεται μέ τό γράμμα καί μέ τό πνεῦμα τῶν δυό Ἱερῶν Κανόνων, πού θέσπισαν οἱ Πατέρες μας στὴν τέταρτη Οἰκουμενικὴ Σύνοδό τους.

Πρὸς μεῖζονα καί πειστικὴ κατοχύρωση τοῦ δικαιώματος ἀνώτατης δικαστικῆς κρίσης, πού διεκδικεῖ σήμερα ἡ Πατριαρχικὴ ἐξουσία, ἐπιστρατεύει ὁ πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Τσέτσης τό σχόλιο τοῦ Ματθαίου Βλάσταρη, ὅτι «τῷ Κωνσταντινουπόλεως προέδρῳ ἔξεστι καί τὰς ἐν τοῖς ἄλλοις θρόνοις» ἀνω-

μαλίας νά ἐπιτηρεῖ καί νά διορθώ-
νει. Ἀτύχησε, ὥστόσο ὁ πρωτοπρε-
σβύτερος κατά τήν ἐπιστράτευση
αὐτοῦ τοῦ σχολίου, γιατί δέν πρό-
σεξε, ὅτι ἡ διατύπωση «ἔξεστι» δέν
ἐπιβεβαιώνει θεσμοθετημένη ὑπο-
χρέωση, ἀλλά δηλώνει ἀπλή δυνα-
τότητα, ἐνδεχόμενης ἀνάμιξης, σέ
περίπτωση ἀνάγκης, δίχως ἡ πα-
ρέμβαση νά δημιουργεῖ Κανόνα ἢ
Δίκαιο. Μιά τέτοια παρέμβαση
μπορεῖ νά ἐπιχειρηθεῖ μόνο, ὅταν
δυσχερεῖς συνθηκες ἐμποδίζουν
τήν ὁμαλή καί σύμφωνα μέ τίς προ-
διαγραφές τῶν Ἱερῶν Κανόνων ἀντι-
μετώπιση τῆς κρίσης.

5. Ὁ 28ος Ἱερός Κανόνας.

Θά ὑπομνήσω, ὅτι στὸν Κώ-
δικα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, πού θέ-
σπισε ἡ Τέταρτη Οἰκουμένηκή Σύνο-
δος, περιλαμβάνεται καί ὁ 28ος,
πού ἀφορᾷ, ἀποκλειστικά καί μό-
νο, στό Πατριαρχεῖο τῆς Κωνσταν-
τινούπολης. Ἀναβαθμίζει τίς τιμητι-
κές διακρίσεις τοῦ Πατριαρχικοῦ
προσώπου καί διαγράφει, μέ ἀκρί-
βεια, τήν εὐρύτερη περιοχὴ δράσης
του καί τή μορφή τῶν παρεμβά-
σεών του.

Τόν μεταφέρω ἐδῶ, στό σύν-
ολό του, γιά νά διακριβώσει ὁ ἀνα-
γνώστης, ποιά προνόμια ἀπένειμε
ἡ Σύνοδος στὸν Πατριάρχη τῆς
Κωνσταντινούπολης καί γιά ποιο
λόγο τὸν τίμησε τόσο ἀπλόχερα.
Καί γιά νά συμπεράνει, ποιά ἀπό

αὐτά μποροῦν νά διατηρήσουν καί
σήμερα τή λειτουργικότητά τους
καί ποιά-γιά τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλο λο-
γο-ἀποσύρθηκαν στό μουσεῖο τῆς
ἱστορίας.

«Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἀγίων Πατέ-
ρων ὁροις ἐπόμενοι, καί τὸν ἀρτίως
ἀναγνωσθέντα Κανόνα τῶν ἑκατό
πεντήκοντα Θεοφιλεστάτων Ἐπι-
σκόπων, τῶν συναχθέντων ἐπὶ τοῦ
τῆς εὐσεβοῦς μνήμης μεγάλου Θεοδο-
σίου, τοῦ γενομένου βασιλέως ἐν τῇ
βασιλίδι Κωνσταντινουπόλεως νέᾳ
Ρώμῃ, γνωρίζοντες: τὰ αὐτά καί
ἡμεῖς ὀρίζομέν τε καί ψηφίζόμεθα
περί τῶν πρεσβείων τῆς ἀγιωτάτης
Ἐκκλησίας, τῆς αὐτῆς Κωνσταντι-
νουπόλεως νέας Ρώμης. Καί γάρ τῷ
θρόνῳ τῆς Πρεσβυτέρας Ρώμης διὰ
τό βασιλεύειν τήν πόλιν ἐκείνην, οἱ
Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ
πρεσβεῖα· καί τῷ αὐτῷ σκοπῷ κι-
νούμενοι οἱ ἑκατόν πενήκοντα
Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα
πρεσβεῖα ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας
Ρώμης ἀγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως
κρίναντες, τήν βασιλεία καί συγκλή-
τῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καί τῶν ἴσων
ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρε-
σβυτέρᾳ Βασιλίδι Ρώμῃ, καί ἐν τοῖς
ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύ-
νεσθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐ-
κείνην ὑπάρχουσαν. Καί ὥστε τοὺς
τῆς Ποντικῆς, καί τῆς Ἀσιανῆς, καί
τῆς Θρακικῆς Διοικήσεως Μητρο-
πολίτας μόνους, ἔτι δέ καί τοὺς ἐν
τοῖς βαρβαρικοῖς Ἐπισκόπους τῶν
προειρημένων Διοικήσεων χειρο-
τονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου

ἀγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας· δηλ. ἐκάστου Μητροπολίτου τῶν προειρημένων Διοικήσεων, μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπων χειροτονοῦντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις Κανόσι διηγόρευται. Χειροτονεῖσθαι δέ, καθὼς εἴρηται, τοὺς Μητροπολίτας τῶν προειρημένων Διοικήσεων παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπισκόπου, ψηφισμάτων συμφώνων, κατὰ τὸ ἔθος, γινομένων, καὶ ἐπ' αὐτόν ἀναφερομένων».

Εἶναι σαφές: Ἐπειδὴ ἡ Κωνσταντινούπολη ἀναδείχθηκε ἡ βασιλεύουσα τοῦ ἀνατολικοῦ Ρωμαϊκοῦ κράτους, ἀπονεμήθηκαν στὸν Ἐπισκοπὸ τῆς ἴσα πρεσβεῖα τιμῆς, μετ' ἐκεῖνα τοῦ Ἐπισκόπου τῆς «πρεσβυτέρας» Ρώμης. Καί-παράλληλα πρὸς τίς τιμητικές διακρίσεις-τοῦ προσφέρθηκε τὸ δικαίωμα νὰ χειροτονεῖ, μόνο, τοὺς Μητροπολίτες τῆς Ποντικῆς, τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς Διοικήσεως, καὶ τοὺς Ἐπισκόπους τῶν βαρβαρικῶν περιοχῶν αὐτῶν τῶν διοικήσεων. Ἡ παρουσία του, κατὰ τίς χειροτονίες, ἦταν τιμητικὴ καὶ ἀναγνωριστικὴ τῆς πρωτοκαθεδρίας του, ἀλλὰ δέ σηματοδοτοῦσε δικαίωμα οἰασδήποτε ὑπεροχικῆς, αὐθαίρετης παρέμβασης στὴ διοίκηση τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ἔστω καὶ ἂν αὐτὴ ἀνῆκε στό γεωγραφικὸ πλαίσιο τῆς Ποντικῆς, τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς Διοικήσεως. Πολύ περισσότερο, δὲν τοῦ ἀνοιγε ὀρίζοντα πα-

ρέμβασης καὶ ἐπιρροῆς στὶς δικαιοδοσίες καὶ στοὺς προβληματισμοὺς τῶν ἄλλων Πατριαρχείων ἢ τῶν Αὐτοκέφαλων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ ἀντιπαράθεση τοῦ Ἱεροῦ αὐτοῦ Κανόνα μετὰ τοὺς δυό, τῆς ἴδιας Οἰκουμενικῆς Συνόδου, πού τοὺς ἐπικαλεῖται, σήμερα, τὸ Πατριαρχεῖο, γιὰ νὰ στερεώσῃ καὶ νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν Οἰκουμενικότητά του, ἀποκαλύπτει, πού βρίσκεται τὸ «ἠελημένο» λάθος. Μετὰ τὴν ἀποσαφήνιση τῆς ὀριοθέτησης δραστηριοτήτων καὶ ἐπεμβάσεων, πού κάνει ὁ 28ος Ἱερός Κανόνας, προκύπτει, ὅτι καὶ τὸ δικαίωμα προσφυγῆς στὴ δικαστικὴ κρίση τοῦ Πατριάρχου τῆς Κωνσταντινουπόλεως παρεχόταν καὶ παρέχεται ἴσαμε σήμερα-μόνο στοὺς Ἐπισκόπους καὶ στοὺς Μητροπολίτες τῶν περιοχῶν τῆς δικαιοδοσίας του. Οἱ ἄλλοι, εἶχαν καὶ ἔχουν τὸ δικαίωμα καὶ τὴ δυνατότητα νὰ προσφύγουν στοὺς ἄλλους Πατριάρχες, «παρ' ὧν καὶ χειροτονοῦνται καὶ οἷς περ ὑπόκεινται» καὶ σ' αὐτοὺς νὰ ἀναθέσουν τὴν ἐπίλυση ἢ τὴν ἐκδίκαση τοῦ προβλήματός τους.

Ἡ ἱστορικὴ ἐξέλιξη, πού κύλησε ἀπὸ τὸν πέμπτο αἰῶνα ἴσαμε τὸν εἰκοστό πρῶτο, ἀνάδειξε Πατριάρχες καὶ σέ ἄλλες περιοχές τοῦ πλανήτη, ἀναγνώρισε μιὰ σειρά Αὐτοκέφαλων Ἐκκλησιῶν, πού διοικοῦνται καὶ διαποιμαίνονται ἐλεύθερα καὶ αὐτόνομα καὶ συμπίεσε-ἀθέλητα καὶ ἀπροσδόκητα-τὰ προνόμια καὶ τίς ἀρμοδιότητες κάποιων ἐπιφα-

νών θρόνων. Οἱ ἀπροσδόκητες ἐξελίξεις μπορεῖ νά ἐγγράφουν σελίδες κατήφειας καί ὀδύνης γιά κάποιους, «εἰθισμένους» στίς δοξαστικές ὑπερχειλίσεις. Ἀνοίγουν, ὅμως, ταυτόχρονα, καί ὀρίζοντες νέας δράσης γιά τούς γνήσιους λειτουργούς τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας.

6. Ὁ ἄπραγος ἱερώνυμος.

Ἡ συγκεκριμένη ἐμπλοκή καταχωρίζει σοβαρή ἀνικανότητα καί ἀπροσμέτρητη ἐνοχή στό ἱστορικό ὁδοιπορικό τοῦ Ἀθηνῶν ἱερώνυμου.

Τό «Φανάρι» κινήθηκε, φώναξε, ἀπειλῆσε, διατύπωσε, μέ ὕφος τραχύ, τίς ἀπαιτήσεις του. Ἡ Ἀθήνα, δειλή, ἄπραγη, μάζα συρόμενη, δῆλωσε δουλική ὑποταγή, δίχως νά καταθέσει σοβαρή καί πειστική ἀντιπρόταση.

Ἡ ἐκεῖθεν πλευρά, ἐπιστράτευσε τούς δυό ἱερούς Κανόνες τῆς Τέταρτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου,

τούς μετέγραψε σύμφωνα μέ τίς δικές της σκοπιμότητες καί τίς ἐπέβαλε πεισματικά. Καί ἡ ἐντεῦθεν, ἀμπαρώθηκε στό καβούκι τοῦ θυμοῦ καί παράτησε, ἀκυβέρνητο τό σκάφος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας.

Θά μπορούσε, ἤρεμα, ὁ κ. ἱερώνυμος, νά ἀνοίξει τό «Πηδάλιο» τῶν ἱερῶν Κανόνων. Νά τούς μελετήσει προσεκτικά καί νά τούς παρουσιάσει, μέ πειστική ἀνάλυση, γιά νά ἀνακόψει τή δυναστική ἐπέλαση. Ἀλλά, ποῦ τό θάρρος; Ποῦ ἡ θεολογική καί ἱεροκανονική πληρότητα; Ποῦ ἡ συνέπεια τοῦ χρέους; Ποῦ ἡ ἀφοβία μπροστά στίς ἀπειλές τοῦ μοναχοῦ Μπεζενίτη;

Τό σκυμμένο κεφάλι τοῦ ἁτολμου ἱερώνυμου ἄνοιξε καινούργιες πληγές στό ἱερό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας. Καί φόρτισε μέ βαρεῖες συννεφίες τόν ἐκκλησιαστικό μας ὀρίζοντα.

(Συνεχίζεται)

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Παπα-Γιάννη

**Πῶς ἐξηγεῖς τό φαινόμενο,
μετά τούς ἐναγκαλισμούς νά
ἀκολουθοῦν τά δαγκώματα;**

**Φιλικά
Παπα-Γιώργης**

Τὸ ἐπανωκαλύμμαυχο μᾶς μάρανε;

Στις ἀρχὲς τοῦ νέου ἔτους καθημερινὴ ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα ἔφερε στὴ δημοσιότητα μιὰ ἐπισήμανση-παρατήρηση, ἀπευθυνομένη στὴν Ι. Σύνοδο ἀπὸ ἐνεργὸ μέλος τῆς Ἱεραρχίας.

Κατὰ τὸ δημοσιογραφικὸ αὐτὸ ρεπορτάζ ὁ παραπάνω Μητροπολίτης ἐπισήμανε μιὰ παράλειψη ποὺ παρατηρεῖται κατὰ τὶς συνεδριάσεις τῆς Ἱεραρχίας, καὶ εἰδικότερα σὲ ἐκείνες ποὺ ἀφοροῦν στὶς ἐκλογὲς Ἐπισκόπων. Καὶ ἡ παράλειψη αὐτὴ ἐστιάζεται στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ μετέχοντες, εἰδικὰ σὲ αὐτὲς τὶς συνοδικὲς συνεδριάσεις, Ἱεράρχες προσέρχονται «μὴ φέροντες ἐπανωκαλύμμαυχο». Καὶ χαρακτηρίζεται τοῦτο, καὶ ὀρθῶς, ὡς παραβίαση τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως κατὰ τὰ ἐκκλησιαστικῶς κανονισμένα.

Μεταφέροντας αὐτὴ τὴν παρατήρηση τοῦ Ἱεράρχη στὴν ἐφημερίδα τοῦ ὁ δημοσιογράφος τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ρεπορτάζ προσθέτει καὶ τὴ δική του κριτικὴ ἄποψη καὶ διερωτᾶται, πῶς ὁ ἐν λόγῳ Ἱεράρχης περιορίζει τὴν παρατήρησή του σὲ αὐτὴ μόνο τὴν τυπικὴ παράλειψη, ἀφήνοντας προφανῶς νὰ ἐννοηθεῖ, γιατί δὲν ἐπεκτείνεται καὶ σὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἐκκλησιαστικὰ ἀπαράδεκτα ποὺ παρατηροῦνται κατὰ τὴ λειτουργία τῶν θεσμοθετημένων καταστατικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ καὶ γενικότερα σὲ ὅσα συμβαίνουν στὸ δικό μας τὸν ἑλλαδικὸ ἐκκλησιαστικὸ χώρο.

Ἐμεῖς δὲν θὰ συμφωνήσουμε μόνο μὲ τὸ σκεπτικὸ τοῦ συντάκτη τοῦ ρεπορτάζ, ἀλλὰ ἐπὶ πλέον θὰ ἐξειδικεύσουμε καὶ θὰ συγκεκριμενοποιήσουμε τὶς παρατηρήσεις,

ἀναφερόμενοι σὲ ἐνέργειες καὶ συμπεριφορές, οἱ ὁποῖες ξεπερνοῦν τὰ τυπικὰ ὅρια «τοῦ ἐπανωκαλύμμαχου!» καὶ οἱ ὁποῖες ἐντοπίζονται σὲ σοβαρὰ καὶ σπουδαῖα περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν ὄχι μόνο ἀπλὴ παρέκκλιση ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ τυπικὴ διαδικασία, ἀλλὰ προσδίδουν πρόδηλη περιφρόνηση καὶ οὐσιαστικὴ ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴν κανονικὴ τάξη. Γεγονότα καὶ περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἀπὸ μακροῦ συνέβαιναν καὶ συμβαίνουν καὶ τὰ ὁποῖα τραυματίζουν τὸ κύρος τῆς Ἐκκλησίας καὶ προκαλοῦν αἰσθήματα ἀπογοητεύσεως καὶ πικρίας στὸ ἐκκλησιαστικὸ πλῆρωμα.

Και τὰ παραθέτουμε ἐντελῶς ἐνδεικτικὰ καὶ ὅλως ἐπιλεκτικά.

1) Δὲν ἀποτελεῖ παρέκκλιση ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ κανονικὴ τάξη, ὅταν, ἐνῶ σὲ ἐπίσημη συνεδρία τοῦ ἀνώτατου ὀργάνου τῆς Ἐκκλησίας (Ι.Σ.Ι.) καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ μακαριστοῦ προηγούμενου Ἀρχιεπισκόπου μεταφέρονται, ὄχι ὑποψίες, ἀλλὰ οἱ διαπιστώσεις του γιὰ «φιλήδονους» καὶ «φιλοχρήματους κληρικούς» καὶ γιὰ «θερμοκήπια ἀθλιότητων», τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, μπροστὰ σὲ αὐτὲς τὶς θλιβερὲς διαπιστώσεις, παραμένει οὐσιαστικὰ ἀνενεργό, χωρὶς νὰ δώσει περαιτέρω συνέχεια;

2) Δὲν ἀποτελεῖ σαφὴ περιφρόνηση τῶν ἐπιταγῶν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ὅταν, ἐνῶ σὲ βάρος Ἀρχιερέως διατυπώνονται σοβαρὲς

καταγγελίες γιὰ ὑπεξαίρεση μεγάλων χρηματικῶν ποσῶν ἀπὸ Ἱ. Μονὴ τῆς δικαιοδοσίας του, οἱ ὁποῖες, μετὰ δυὸ οὐσιαστικὲς καταδίκες, βεβαιώθηκαν τελικὰ καὶ μὲ ἀμετάκλητη ἀπόφαση τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας, καίτοι τὰ ἐγνώριζε ἀπὸ προηγούμενα στοιχεῖα (ἐπιστολὴ Ι. Μονῆς, ἔγγραφη ἐπιβεβαίωση Μητροπολίτη κ.ἄ.), τὰ ἀνέχονταν καὶ τὰ ἀντιπαρέρχονταν; Καὶ τότε μόνο, ἐφαρμόζοντας κατὰ δέσμια ἐνέργεια ἐπιβαλλόμενη ρητὴ νομικὴ ὑποχρέωση, ἀναγκάσθηκε στὴν καθαίρεσή του, ὅταν ἐντιμοὶ δικαστές, σὲ τρία στάδια διαδικασίας, ἀμετάκλητα χαρακτήρισαν τὶς πράξεις τοῦ Ἱεράρχη ὡς κακούργημα καὶ ἐπέβαλαν τὴ βαρεῖα ποινὴ τῆς καθείρξεως.

3) Δὲν ἀποτελεῖ παρέκκλιση ἀπὸ τὴν κανονικὴ τάξη, ὅταν Ἱεράρχες, εἴτε στὰ συνοδικὰ ὄργανα εἴτε σὲ ἰδιαίτερες ἐπιστολὰς καὶ ἀνακοινώσεις τους, ἀνταλλάσσουν βαρεῖς χαρακτηρισμούς, ὅπως: «εἶσαι πονηρός, ὕβριστὴς τῶν Ἱεραρχῶν, ψευδολόγος καὶ συκοφάντης», «ὄχι μόνο παράγεις (στὴ Μητρόπολή σου) ἀλλὰ κάνεις καὶ ἐξαγωγή ἀτόμων (κληρικῶν) μὲ εἰδικὲς συμπεριφορές», «ἡ ἐπιστολή σου ἀποτελεῖ ὑπόδειγμα ἀλητείας», «καταγωγή τῆς ὁδοῦ Ἀγίας Φιλοθέης» καὶ ἄλλα. Καὶ ἐνώπιον ὅλων αὐτῶν ἡ διοίκηση τῆς Ἐκκλησίας ἀδιαφοροῦσε καὶ ἀπρακτοῦσε, ἐνῶ ὁ πιστὸς λαὸς μένει ἀκόμη μὲ ἀνα-

πάντη τη τὴν ἀπορία, ποῦ εὕρισκεται ἡ ἀλήθεια ἢ ποῦ ὑπάρχει ἡ συκοφαντία.

4) Δὲν ἀποτελεῖ προσβολὴ τῆς κανονικῆς τάξεως, ὅταν ἡ Σύνοδος μὲ ἀπόφασή της ἐκφράζει τὴν ἠθικὴ «συμπάραστασι!» σὲ Ἀρχιερέα, ὅταν πρόσφατα ὁ τελευταῖος εἶχε καταδικασθεῖ ἀπὸ τὸ ποινικὸ δικαστήριον γιὰ σοβαρὰ ἀδικήματα ποῦ ἄπτονται καὶ κανονικῶν παραβάσεων καὶ ἐνῶ ἐπὶ πλέον εὕρισκονταν σὲ ἐξέλιξη ἄλλη ποινικὴ διαδικασία, ποῦ κατέληξε στὴν παραπομπὴ τοῦ ἰδίου καὶ τῆς οἰκονόμου του γιὰ ἄλλο ποινικὸ ἀδίκημα σὲ βαθμὸ κακουργήματος;

5) Δὲν ἀποτελεῖ ἀπαράδεκτη ἐκκλησιαστικὴ συμπεριφορὰ, ὅταν, ἐνῶ ἡ Ἀρχὴ Προστασίας Προσωπικῶν Δεδομένων δέχθηκε μὲ ἀπόφασή της ὅτι οἱ Ἀρχιερεῖς ὡς δημόσια πρόσωπα, καὶ μάλιστα ὡς ἐκκλησιαστικοὶ Ποιμένες, δὲν μποροῦν νὰ ἔχουν «προσωπικὰ δεδομένα» ποῦ νὰ ἐξαιροῦνται τῆς δημοσιογραφικῆς ἐνημέρωσης, ἔσπευσε ἡ τότε διοικοῦσα Ἐκκλησία (προκαλώντας ἔντονες ἀπορίες καὶ ἐρωτηματικά) νὰ ζητήσῃ τὴν ἀνάκληση (!!!) αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως. Καὶ ἐνῶ ἡ αἴτηση ἀνακλήσεως παρουσιάσθηκε ὡς «συνοδικὸ ἐγγράφο», ἔρχονται, καθυστερημένα βέβαια μετὰ δυὸ περίπου ἔτη, ἐννέα Ἀρχιερεῖς, νὰ δηλώσουν ρητῶς ὅτι ὄχι μόνο δὲν ὑπέγραψαν τὴν ἐπίμαχη ἀνακλητικὴ αἴτηση, ἀλλὰ εἶναι ἐπὶ πλέον πλήρως ἀντίθετοι μὲ τὸ περι-

εχόμενό της. Καὶ ἐδῶ καμιά συνέχεια, καμιά ἔρευνα, καμιά ἄλλη ἐνέργεια.

6) Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖ πλήρη περιφρόνηση καὶ πρόδηλη παρέκκλιση ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἐκκλησιαστικὴ τάξη εἶναι τὸ μέγα ἐκκλησιαστικὸ ἀτόπημα τῶν «ἐκπτώσεων» καὶ μετέπειτα «τῶν ἐπιτιμίων ἀκοινωνησίας» στὴ γνωστὴ χορεία τῶν ἐντιμῶν καὶ κατὰ πάντα ἀνεπίληπτων Ἀρχιερέων. Ἐπὶ τριάντα πέντε καὶ πλέον ἔτη, δικαιωθέντες ἀπὸ τὸ Ἀνώτατο Ἀκυρωτικὸ Δικαστήριον (ΣτΕ), δίδονται χωρὶς νὰ τηρηθεῖ καμιά κανονικὴ διαδικασία, χωρὶς νὰ τοὺς ἀποδοθεῖ καμιά κανονικὴ παράβαση, χωρὶς δίκη, χωρὶς ἀπολογία οὔτε καν ἀκρόαση. Ἐπὶ τῆς προηγούμενης ἐκκλησιαστικῆς ἡγεσίας τὸ θέμα ἐνταφιάσθηκε καὶ μὲ τὴν παροῦσα τέθηκε ὀριστικὰ ἡ ταφόπετρα. Καὶ τοῦτο, παρὰ τὶς ἀντίθετες τοποθετήσεις τους, εἴτε δημόσια εἴτε στὶς κατ' ἰδίαν συζητήσεις τους, μὲ τὶς ὁποῖες ἀναγνωρίζονταν ἡ ἀντικανονικότητα ὅλων τῶν ἀτοπημάτων τοῦ παρελθόντος. Καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα δέχονταν (καὶ δέχονται) τὴν παράταση αὐτῶν τῶν θλιβερῶν καταστάσεων, ἀποφεύγοντας σκοπίμως, μὲ μεθοδεύσεις καὶ τεχνάσματα, τὴν ἐπαναφορὰ τῆς κανονικῆς τάξεως, ποῦ τόσο βάναισα καταπατήθηκε ὅλα αὐτὰ τὰ τριάντα πέντε ἔτη.

Αὐτὰ τὰ ὀλίγα, τὰ ὁποῖα ὅπως ἐπιλεκτικὰ παρατέθηκαν, ἀποτε-

λοῦν σοβαρότατες οὐσιαστικὲς παρεκκλίσεις ἀπὸ τὴν κανονικὴ ἐκκλησιαστικὴ τάξη. Καὶ ὅμως γιὰ κανένα ἀπὸ τὰ ζητήματα αὐτά, καίτοι ἀπασχολοῦν καὶ τραυματίζουν καὶ σήμερα τὸ πλήρωμα, κανένας ποτὲ δὲν ἐνδιαφέρθηκε καὶ καμιά ἐκκλησιαστικὴ διαδικασία δὲν κινήθηκε. Καί, συμφωνοῦντες καὶ ἐμεῖς μὲ τὸ σχολιαστὴ δημοσιογράφου τοῦ παραπάνω ρεπορτάζ, θὰ προσθέσουμε καὶ τοῦτο. Ἡ παρουσία τῶν Ἀρχιερέων μας στὶς Συνόδους, εἰδικὰ κατὰ τὶς ἐκλογὲς τῶν Ἐπισκόπων, «ΧΩΡΙΣ ΕΠΑΝΩΚΑΛΥΜΑΥΧΟ», αὐτὸ μᾶς μάρανε, αὐτὸ καὶ μόνο μᾶς πείραξε καὶ τὸ παρατηρήσαμε; Καὶ μόνο σὲ αὐτὸ ἐντοπίζουμε τὴν διατάραξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς τάξεως; Γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα, τὰ οὐσιώδη, τὰ σπουδαῖα καὶ τὰ σοβαρά, ποὺ συμβαίνουν καὶ ἔρχονται στὴ δημοσιότητα, ἄκρα τοῦ τάφου σιωπῇ.

ΕΠΙΜΥΘΙΟ. Στὴν εἰσαγωγικὴ παράγραφο τοῦ ἐφετινοῦ Χριστουγεννιάτικου μηνύματος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου ἀναφέρονται καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ὅπου κι ἂν στρέψουμε τὸ βλέμμα στὸν τόπο μας καὶ στὴν Οἰκουμένη ὁλόκληρη εἶναι εὐκολο νὰ νοιώσουμε τὸ ἀγκάθι τῆς ἀπογοήτευσης νὰ μᾶς πληγώνει. Τὰ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς εἰδησεογραφικὰ δεδομένα εἶναι ἀψευδεῖς καθημερινοὶ μάρτυρες τῶν προβλημάτων καὶ τῶν ὁδυνῶν ποὺ μαστίζουν

κάθε γωνιὰ τῆς γῆς».

Ἀκολουθώντας τὴ φρασεολογία τοῦ κειμένου θὰ σταματήσουμε στὴ διαπίστωση γιὰ «ἀπογοήτευση». Καὶ ἀπλῶς θὰ περιορίσουμε ἀφενδὸς τὸν «τόπο μας» στὸν εἰδικὸ ἐκκλησιαστικὸ μας χῶρο καὶ ἀφετέρου τὰ «ἀπανταχοῦ τῆς γῆς εἰδησεογραφικὰ δεδομένα» στὴ δική μας ἔντυπη καὶ ἠλεκτρονικὴ δημοσιογραφία, ὡς «ἀψευδεῖς μάρτυρες» τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων «πάλαι τε καὶ ἐπ' ἐσχάτων». Καὶ «ἄς στρέψουμε τὸ βλέμμα μας» πρὸς στιγμὴν ὅχι «στὴν Οἰκουμένη ὁλόκληρη», ἀλλὰ σὲ ὅσα συμβαίνουν στὸ δικό μας τὸν ἐλλαδικὸ ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, τὰ ὁποῖα καὶ τὰ γνωρίζει καὶ τὰ ζεῖ τὸ πλήρωμα καὶ τὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἐπιτείνουν καὶ αὐξάνουν «τὴν ἀπογοήτευσή του».

Ὁ Σχολιαστὴς

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Δεκαπενθήμερο Δελτίο

Ἐκκλησιαστικῆς Ἐνημέρωσης

Κωδικός 2360

Ἰδιοκτήτης - Ἐκδότης

ὁ Μητροπολίτης

Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος

ΝΙΚΟΛΗΜΟΣ

Διεύθυνση

19011 Αὐλῶν Ἀττικῆς

Τυπογραφεῖο Κωνσταντίνου Σανιδᾶ

Ἰωαννίνων 6, Μοσχάτο

ISSN 1790-482X

(Μ. Ἀθανασίου,

**Ἐπιστολή πρὸς τὸν Δρακόντιον,
ποῦ ἐξελέγη Ἐπίσκοπος καὶ κρύπτηκε).**

Ἀπορῶ τί γράψω. Ἄρα γάρ ὡς παραιτούμενον μέμψομαί σε, ἢ ὡς τὸν καιρὸν ὀρῶντα καὶ κρυπτόμενον διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων; Πλήν εἴτε ἄλλως εἴτε οὕτως ἄξιον μέμψεως τό παρά σοῦ γεγεννημένον, ἀγαπητέ Δρακόντιε. Οὐ γάρ ἔπρεπε λαβόντα σε τὴν χάριν κρύπτεσθαι, οὐδέ φρόνιμον ὄντα δίδοναι τοῖς ἄλλοις προφάσεις φυγῆς. Πολλοὶ γάρ ἀκούσαντες σκανδαλίζονται, οὐχ ὡς ἀπλῶς τοῦτό σοι ποιοῦντος, ἀλλὰ συνορῶντες τὸν καιρὸν καὶ τὰς ἐπικειμένας θλίψεις τῇ Ἐκκλησίᾳ.

Δέν ξέρω τί νά γράψω. Νά σέ κατηγορήσω, γιατί παραιτήθηκες ἢ γιατί βλέπεις τὴ δύσκολη περίσταση καὶ κρύβεσαι, γιὰ τὸ φόβο τῶν Ἰουδαίων;. Ὅμως, εἴτε ἔτσι, εἴτε ἄλλιῶς, ἀγαπητέ Δρακόντιε, αὐτό, πού ἔκανες εἶναι ἄξιο μομφῆς. Δέν ἔπρεπε, ἀφοῦ ἔλαβες τὴν ἀρχιερατική χάρη, νά κρύβεσαι, σύ, πού εἶσαι φρόνιμος καὶ νά δίνεις ἀφορμές στοὺς ἄλλους νά φεύγουν. Γιατί, πολλοὶ πού ἄκουσαν, σκανδαλίστηκαν, ὄχι μόνο, γιατί τὸ ἔκανες αὐτό ἐσύ, ἀλλὰ καὶ γιατί τὸ ἔκανες διακρίνοντας τὴ δυσχέρεια τῶν καιρῶν καὶ τὰς θλίψεις, πού ἔρχονται στὴν Ἐκκλησία.

Ἡ «Ἐλεύθερη Πληροφόρηση» στό διαδίκτυο.

Διεύθυνση: el-pliροφοrisi.gr

Καί οἱ Ἐκδόσεις «Σπορά» στό διαδίκτυο

(γιὰ μιά γνωριμία μέ τὸ συγγραφικό ἔργο τοῦ
Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικοδήμου)

Διεύθυνση: spora.gr